

Suriyeli gönüllü öğretmenlere yapılan ödemelerin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-120[61-15/23]-69862
Tarih	06.05.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-120[61-15/23]-69862

06/05/2016

Konu : Suriyeli gönüllü öğretmenlere yapılan ödemelerin vergilendirilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eki dilekçenizde, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numarasında kayıtlı mükellefi olduğunuz, 1998 yılından beri Türkiye'de faaliyetinizin devam ettiği ve herhangi bir ticari faaliyetinizin olmadığı, Alman Hükümetinin Kurumunuza vermiş olduğu yetkiyle Türkiye'de acil yardım projeleri kapsamında malzeme ve hizmet alımları da dahil insani yardım projelerini de yürüttüğünüz, Suriyeli öğrencilere kaliteli eğitim hizmetlerinin sağlanması hususunda Türkiye'de devlet tarafından sunulan eğitim hizmetlerine artan talebin yaratabileceği olumsuz etkileri hafifletmek adına ulusal düzeyde T.C. Milli Eğitim Bakanlığı – Yabancı Öğrenciler Komisyonu, il düzeyinde ise İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile yakın iş birliği içerisinde çalışmayı hedeflediğiniz, İl Mili Eğitim Müdürlüğü tarafından belirlenen Geçici Eğitim Merkezlerinde sınıf öğretmenliği veya branş öğretmenliği görevini gönüllü bir

şekilde icra edecek olan ve yine Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen ve onaylanan Suriyeli gönüllü öğretmenlere Milli Eğitim Bakanlığı ile mutabakat halinde belirlenen tutarda (aylık net 900 TL) teşvik ödemesi yapılacağı ve Suriyeli gönüllü öğretmenlere yapılacak olan teşvik ödemelerinin, yapılan gönüllülük hizmeti karşılığında sunulan yardım olduğunun kararlaştırıldığı belirtilerek, bahsi geçen yardım niteliğindeki teşvik ödemelerinde vergi açısından dikkate alınması gereken hususların neler olduğu ve bu ödemelerin istisna olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği konusunda Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde, "*Ücret işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*" hükmü yer almıştır.

Yine aynı Kanunun 65 inci maddesinde, "*Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*"

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan anılan Kanunun 82 nci maddesinde arızı olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hasılatın vergiye tabi arızı kazanç olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, arızı kazanç olarak kabul edilebilmesi için serbest meslek faaliyetine konu işin devamlılık arz edecek şekilde yapılmaması ve bu işin mutad meslek haline getirilmemesi gerekmektedir.

Anılan Kanunun 23 üncü maddesinin 14 numaralı bendinde; Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına, işverenin Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretlerin gelir vergisinden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

147 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "*Kanuni ve İş Merkezi Türkiye 'de Olmayan Dar Mükellefiyete Tabi İşverenlerce Hizmet Erbabına Döviz Olarak Ödenen Ücretler*" başlıklı 1-c bölümünde;

"İstisna hükmünün uygulanmasında, aşağıdaki hususlara dikkat edilecektir.

-İşveren sıfatıyla ücret ödemesinde bulunan kurumların, Türkiye 'de herhangi bir kanuni merkezinin veya iş merkezinin bulunmaması gerekir. Türkiye 'de kanuni ve iş merkezi olmayan kurumların ise tam mükellef oldukları devlette hangi statüyü taşıdıkları, tüzel kişiliklerinin bulunup bulunmadığı herhangi bir iktisadi işletmelerinin varlığı ya da yokluğu önem taşımayacaktır.

-Türkiye 'de hizmet arzeden gerçek kişinin işveren sıfatıyla bağlı olduğu dar mükellef kurum, söz konusu kişiye döviz olarak ödediği ücretleri, doğrudan doğruya yurt dışında elde ettiği gelirinden ayırıp vermeli, hiç bir zaman için Türkiye'de elde ettiği kazanç ile ilgilendirmemelidir. Bu çerçevede hizmet erbabının Türkiye 'de tam mükellef veya dar mükellef statüsünü taşıması hiçbir önem taşımayacaktır. Ödeme, yurt dışında elde edilen gelir üzerinden yapılacağı için, Türkiye'deki faaliyetler nedeniyle bu ücretler Gelir Vergisi Kanununun 40'ıncı maddesi hükmüne göre gider olarak dikkate alınmayacaktır..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tâbi kurumların bünyesinde çalışan hizmet erbabına ödenen ücretlere istisna uygulanabilmesi için;

1-Türkiye' de hizmet arz eden gerçek kişinin bağlı olduğu işverenin dar mükellef kurum olması, bu kurumun da Türkiye' de kazanç elde edecek şekilde faaliyette bulunmaması,

2-Dar mükellef kurumda çalışan kişinin hizmet erbabı ve yapılan ödemenin de ücret niteliğinde olması,

3-Dar mükellef kurumun Türkiye'deki personeline yapılacak ödemenin bu kurumun yurt dışı kazançlarından karşılanması,

4-Ücretin döviz olarak ödenmesi,

5-Ödenen ücretin dar mükellef kurumun Türkiye'deki hesaplarına gider olarak kaydedilmemesi,

şartlarının bir arada mevcut olması gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre;

1- Merkezi Almanya'da bulunan ... Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu isimli kuruluşunuzun Türkiye'de kurulan irtibat bürosunun mükellefiyet durumunun bağlı olduğunuz vergi dairesi müdürlüğü tarafından tespit edilmesi,

2- Yapılan tespit sonucunda kuruluşunuzun dar mükellef kurum olması ve Türkiye' de kazanç elde edecek şekilde faaliyette bulunmaması,

3- Kuruluşunuz ile Suriyeli gönüllü öğretmenler arasında bir hizmet akdi olması veya bu kişilerin kuruluşunuzun emir ve talimatları doğrultusunda çalışması durumunda;

- Kurumunuz tarafından Suriyeli gönüllü öğretmenlere döviz olarak ödenecek ücretler, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinde sayılan diğer tüm şartları taşıması şartıyla gelir vergisinden istisna olup, söz konusu ücret ödemeleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkifat yapılmaması,

- Kurumunuzun kanuni ve iş merkezinin Türkiye'de bulunması veya Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin (14) numaralı bendinde sayılan diğer şartlardan birinin ihlali halinde anılan personelin Kurumunuzdan elde edeceği söz konusu ücretin Gelir Vergisi Kanununun 23/14 üncü maddesi kapsamında gelir vergisinden istisna tutulması mümkün olmayacak olup bu durumda söz konusu ücret

ödemelerinin Türkiye'de Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre vergilendirilmesi,

4- Suriye'li gönüllü öğretmenlerin söz konusu faaliyeti bir işverene bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesaplarına devamlılık arz edecek şekilde ve mutad meslek olarak yapmaları halinde serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirilmesi, buradan elde edilen kazanç için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmesi,

5- Faaliyetin devamlılık arz etmeyecek şekilde ve mutad meslek haline getirmeden gönüllülük esasına dayanılarak yapmaları durumunda elde edilecek gelirin arızı serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup Kanunun 82 nci maddesine göre bir takvim yılında arızı kazanç dolayısıyla elde edilen gelirlerin toplamının (2016 yılı gelirleri için) 24.000 TL'yi aşmaması halinde yıllık beyanname verilmemesi,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

